

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE ZUM ZA 2009. GODINU

PROJEKT 1: CENTAR ZA MLADE PULA

Centar za mlade Pula nastao je u partnerstvu između udruga ZUM i Metamedij, a u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te Istarskom županijom. Osnovan je u skladu je s mjerom 89. Nacionalnog programa djelovanja za mlade. Ključni čimbenik uspjeha Centra za mlade Pula jest uspostava partnerskog odnosa organizacija mladih te lokalne i nacionalne vlasti koje su zajedničkim snagama 29. svibnja 2006. otvorile vrata prvog centra ovakve vrste u Republici Hrvatskoj.

Provedeni projekti u Centru za mlade Pula u 2009. su sljedeći:

→ NOVI MEDIJI ZA NOVE LJUDE

Vrijeme provođenja projekta: 28. studenoga 2008. – 28. studenoga 2009. Godine

Cilj projekta: Mladi se često u društvu smatraju marginaliziranom i diskriminiranom društvenom skupinom. Cilj projekta je bio potaknuti ih na aktivno sudjelovanje u društvenom životu lokalne zajednice i razvoju civilnog društva putem medijskog aktivizma. Kako bismo aktivno sudjelovali u javnim i nezavisnim medijima te umrežavanju mladih uporabom medija i novih tehnologija, organizirali smo niz edukativnih radionica na temu medija i kreiranja medijskog sadržaja.

Naša uloga u projektu: Udruga ZUM je bila suradnica na ovom projektu koja je na sebe preuzela odgovornost za koordinaciju rada mladog novinarskog tima na radijskim emisijama, web portalu i magazinu. Kroz projekt smo surađivali s udrugama Poluga i Domaći iz Karlovca, Slunjskom udrugom mladih iz Slunja, udrugom ACT iz Čakovca te udrugom Metamedij iz Pule.

Donator: Europska komisija kroz program Phare 2006, namijenjen mladima.

Edukativni treninzi:

INTERNET NOVINARSTVO I NEZAVISNI MEDIJI – 25. i 26. siječnja 2009.

Voditelj treninga: Denis Mikšić, zadužen za medijske projekte u udruzi za kreativni razvoj Domaći iz Karlovca.

Teme koje su na treningu obrađene bile su sljedeće:

- predstavljanje stanice MIR;
- Što su nezavisni i slobodni mediji;
- o licencama (CC i Free open source software) – Što su i zašto se njima služimo;
- streaming linkovi;
- vježba izrade CC licence za svoj portal, knjigu, video ili album;
- Što je to internet streaming i Što je sve za njega potrebno;
- vježba rada s diktafonom;
- vježba pripreme nekoliko glazbenih brojeva s CC licencom;
- audio montaža za streaming;
- editing u programu Audacity;
- upoznavanje s Muse streamom i emitiranje;
- radio.dyne.org;
- podcasting i internet novinarstvo (Wordpress);
- archive.org.

Polaznici: Na treningu je bilo prisutno 8 polaznika.

Rezultat: Polaznici sada znaju osnove rada na u nezavisnim i slobodnim medijima te mogu sami snimiti, urediti, montirati i streamati radijsku emisiju preko Interneta. Osim toga, poznaju i osnove internetskog novinarstva jer su se upoznali s radom u Wordpress programu.

RADIJSKO NOVINARSTVO I TISKANI MEDIJI – 14. i 28. veljače 2009., 07., 14. i 28. ožujka 2009.

Voditeljica treninga: Tijana Vukić-Stjelja

Mjesto: Centar za mlade Pula

Teme koje su obrađene kroz ovaj trening:

1. BITI NOVINAR – novinarstvo kao poziv i stil života, radni zadaci novinara, komunikološke i ostale vještine i sposobnosti, novinarska i građanska odgovornost i etičnost, zakoni, radni dan novinara;
2. UVOD U NOVINARSTVO – temeljni pojmovi novinarstva, njihovo razumijevanje i primjena u radu;
3. VIJEST – IZVJEŠTAJ – REPORTAŽA – ovladavanje tehnikama pisanja;
4. TISKANI I ELEKTRONIČNI MEDIJI – razumijevanje razlika na praktičnim primjerima;
5. ANKETA NA TERENU – praktičan rad na terenu.

Polaznici: Na treningu je sudjelovalo 20 polaznika.

Bili su to mladi od 15 do 29 godina s područja Istarske županije. Prema obrazovnoj strukturi – bili su to uglavnom učenici srednjih škola i studenti. Bilo je više ženskih nego muških polaznika. Prema predznanju koje su pokazali, skupina je bila dobrog općeg znanja s brojnim već stečenim suvremenim komunikacijskim vještinama koje su im omogućavale lako praćenje programa treninga. Većina je polaznika pokazala veliku zainteresiranost za samostalno istraživanje, praktični rad i rad u skupinama.

Nakon što su mladi prošli temeljnu edukaciju iz osnova radijskog i tiskanog novinarstva, sudjelovali su u izradi magazina za mlade 3ska!!!, magazina Plan.et, radu na radijskoj emisiji 3ska!!! na www.stanicamir.org i na web portalu www.planetmagazin.net.

MEDIJSKA PISMENOST – 20. i 21. ožujka 2009., 17. i 18. travnja 2009.

Voditelj treninga: Tomislav Šikić, spiker i redaktor na Hrvatskome radiju

Mjesto: Centar za mlade Pula

Teme koje su kroz ovaj trening obrađene bile su sljedeće:

- različiti modeli medijske pismenosti u odgojno-obrazovnim institucijama;
- medijska pismenost i nasilje u medijima;
- medijska pismenost i oglašavanje;
- medijska pismenost i stereotipi u medijima;
- medijska pismenost i medijska kultura danas;
- vježbe iz medijske pismenosti;
- mediji, medijski sadržaji i medijski utjecaji;
- govorničke vještine i neverbalna komunikacija;
- novi mediji.

Polaznici: Na ovome je treningu sudjelovalo 11 polaznika.

Medijska je pismenost postala imperativ razvijenih društava i međunarodne zajednice, ali samo medijski pismeni građani mogu kvalitetno koristiti vrijednosti medija u privatnom životu, političkoj participaciji, karijeri i zabavi. Polaznici ovog treninga su usvojili znanja i vještine koje će im koristiti kako bi se služili medijima kao sredstvom uspješne komunikacije i osobne promidžbe, ali da bi lakše shvatili društvene posljedice i opasnost medijskih promjena. Medijska pismenost nema alternative u

obrazovnom sustavu. Medijski pismeni građani, koji razumiju funkcioniranje medija i razvijaju kritičke sposobnosti za razumijevanje medijskih sadržaja, spremni su koristiti medije na dobrobit svih. Takvi građani aktivno sudjeluju u društvenoj zajednici, poštuju drugačije poglede na svijet, stvaraju kulturne i civilne mreže i imaju veću mogućnost za promišljanje vlastitih ciljeva u životu.

AUDIO MONTAŽA – 04. - 06. travnja 2009. godine

Voditelj treninga: Ozren Kiza, radijski tehničar na HR – Radio Pula

Mjesto: teorijski dio treninga se održao u Centru za mlade Pula, dok je praktični dio, koji je bio puno sadržajnije, održan u prostorijama HRT – Radio Pula.

Teme koje su na treningu obrađene jesu sljedeće:

- upoznavanje s alatima koji su tehničaru potrebni za rad na terenu i terenskom snimanju (stalci, mikrofoni, digitalni snimač, kablovi, konektori, osmokanalni prijenosni mixpult,...);
- upoznavanje s radnim prostorom (režija za montažu);
- tehnologija proizvodnje radijskih materijala;
- montaža;
- masterizacija audio materijala;
- vježba simulacije radijskog programa uživo uz uključanje s terena.

Polaznici: Na radionici je sudjelovalo 10 polaznika.

Voditelj radionice je bio ugodno iznenađen motivacijom i razinom znatiželje koju su polaznici pokazali. Kako je dosta njih kombiniralo radionice novinarstva i audio montaže, pokazali su nemalu količinu razumijevanja za kretanja na modernoj medijskoj sceni gdje se polako gubi granica između tehničkog i novinarskog i gdje se mora pokazati zavidna razina znanja u pripremi materijala te plasiranja istog. Nakon radionice, polovica sudionika se aktivno uključila ili nastavila rad na radijskoj emisiji za mlade 3ska!!!.

STUDIJSKI POSJET – 07. svibnja 2009. godine

Gdje: Zagreb – HRT Hrvatski radio, Radio 101, Jutarnji list

Cilj posjeta: Upoznati život i rad novinara u stvarnom okruženju.

Polaznici: Na studijsko se putovanje zaputilo 17 mladih ljudi iz Pule i Slunja, koji su na bilo koji način uključeni u medijske aktivnosti kroz projekt “Novi mediji za nove ljude”.

Na studijskom putovanju, upoznali su se s radom novinara u stvarnom okruženju, saznali ponešto o povijesti medijskih kuća koje su posjetili, dobili uvid u trenutnu situaciju, upoznali neke poznatije u manje poznate novinare. Kako funkcionira novinarska redakcija na radiju ili u pripremi tiskovnog medija doznali su iz prve ruke. Kod nekoliko je polaznika ovaj studijski posjet pomogao da bi se odlučili žele li a novinarstvo zbilja postane njihova buduća profesija.

PISANJE ZA WEB PORTAL WWW.PLANETMAGAZIN.NET

Vrijeme: 01. veljače 2009. – 28. studenoga 2009.

Broj ljudi koji su sudjelovali u ovoj aktivnosti: 2

Kako je web portal www.planetmagazin.net portal koji se bavi uglavnom praćenjem vijesti iz područja urbane culture mladih s područja cijele RH, ali i zemalja koje je okružuju, rad našeg novinarskog tima je također bio temeljen na prenošenju takvih vijesti i najava, ali s područja Istarske županije. U razdoblju od godine dana, na web portal je od strane naših mladih novinara objavljeno otprilike 100 vijesti, najava ili blogova o nekim aktualnim društvenim temama.

Nakon završetka naše formalne suradnje, po završetku projekta, suradnički odnos ne prestaje postojati, tako da nama ostaje otvorena mogućnost daljnjeg pisanja vijsti i najava iz Istarske županije. Tu mogućnost namjeravamo iskoristiti.

PISANJE TEKSTOVA ZA MAGAZIN PLAN.ET (4 izdanja)

Vrijeme: od 28. studenoga 2008. do 28. studenoga 2009.

Plan.et magazine je nezavisni magazin za pop-kulturu, politiku i šport, koji izlazi već 10 godina za redom. Izdavač je udruga za kreativni razvoj Domaći iz Karlovca. Magazin izlazi periodično, otprilike četiri puta godišnje.

Nekoliko tema koje je tim Infoterencija pripremio za magazin Plan.et: “Mikrobloganje vs. bloganje”, “Cold Snap intervju”, “Mass Hypnosis intervju”, “AB original”, “Cirkus: jedna ljubav – jedan svijet...”, “Kompilacija Made in Rojc”, “Seasplash 2009”, “My Space, Facebook ili nešto treće?”, “Nije gotovo, Muzil nije otvoren; stvar nije riješena; odgovori nisu dobiveni..”, “Plastično nije fantastično!”, “Festival nove glazbe: Art & Music 2009.”, “Anime”, “Radio Nula – intervju”, i dr.

RADIJSKA EMISIJA ZA MLADE 3SKA!!! NA WWW.STANICAMIR.ORG

Vrijeme: od 06. veljače 2009. do 28. studenoga 2009. godine

Mjesto emitiranja: Centar za mlade Pula

Broj emisija: 40

Rad na emisiji započeo je mladi novinarski tim Centra za mlade Pula nakon edukacije o podcastingu i montaži, radu u Wordpressu, nezavisnim i slobodnim medijima. Emisija je emitirana jednom tjedno uživo na nezavisnoj internetskoj stanici MIR (www.stanicamir.org). Osim toga na www.planetmagazin.net i www.stanicamir.org uvijek se mogu poslušati i podcasti tih emisija.

Sadržaj: Kroz emisiju su mladi ljudi obrađivali društveno važna pitanja, ali iz svoje perspektive. Žanrovi kojima su se najčešće služili jesu: reportaža, intervju, prilog, anketa. Redovito su predstavljali mlade i uspješne ljude iz svih područja djelovanja – od politike i znanosti do sporta i glazbe. U sklopu emisije redovito su se pripremale najave događanja u Istarskoj županiji za naredni tjedan koje su obuhvaćale zabavne sadržaje, ali i one edukativnog tipa (najave radionica, zanimljivi natječaji i sl.) Svakoga tjedna pripremala se i rubrika NEMAM POJMA kroz koju su objašnjavani pojmovi iz područja aktivnog djelovanja mladih u društvu, civilnog društva i sl., ali i ostali pojmovi kojima bi mladima mogli biti od velikog značaja i često se spominju, ali im značenje ostaje prilično nepoznato (volonterstvo, udruga mladih i za mlade, zagovaranje, politika za mlade, svajet mladih i savjet za mlade, vijeće mladih, državna matura, sudionička demokracija, pravo na pristup informacijama i sl.)

→ 3SKA – DA SE I MLADI ČUJU

U 2009. godini mladi novinarski tim Centra za mlade u Puli – Infoterenci, realizirao je tri broja magazina za mlade 3ska!!! Infoterenci su mladi novinari Centra za mlade Pula, koji još od 2006. godine prolaze niz edukacija na temu novinarstva i medija. Osim rada na magazinu za mlade 3ska!!!, pišu i za web portal www.planetmagazin.net, magazin Plan.et te rade na stvaranju vlastite radijske emisije 3ska!!! koja se trenutno emitira na nezavisnoj internetskoj stranici MIR (www.stanicamir.org).

Cilj projekta je pružiti mladima mogućnost da aktivno stvaraju vlastiti javni prostor te im omogućiti da kroz razmjenu ideja i stavova, promoviraju vrijednosti i kritički preispituju društvene trendove. Na taj način oni razvijaju svijest o svojoj ulozi u društvu. Magazin je specifičan po tome što ga uređuju i pišu “mladi za mlade”. Magazin pokriva sljedeća tematska područja: sudjelovanje mladih u društvu (politika, volontiranje, edukacija, informiranje o dokumentima i institucijama koje se bave politikom za mlade,...), zdravlje mladih (s naglaskom na reproduktivno i mentalno zdravlje), kultura i slobodno vrijeme mladih (glazba, film, knjige, sport,...), mobilnost mladih (kulturna i obrazovna mobilnost,

putovanja,..), zanimljivosti, korisne informacije, najave događanja, promocija mladih uspješnih ljudi i sl.

MAGAZIN ZA MLADE «3SKA!!!» BROJ 2

Izašao: veljača 2009. Godina

Urednica: Ana Žužić

Novinarski tim: Ana Milovan, Ana Kuhar, Ana Preveden, Ana Žužić, Elvis Buturić, Eva Rotar, Hrvoje Badurina, Hrvoje Levak, Maja Iskra, Monika Ivanović

Dizajner: Zvonimir Čačić

Objavljeni tekstovi: “Toplo, toplije,..vrućel!”, “Koliko prirodi treba kako bi preradila naš otpad”, “Nasilje – fenomen koji se mora rješavati na više razina”, “Tajne runa”, “Mama ti je volonter!”, “Neradne nedjelje”, “Upisi na fakultete”, “Putovanje u srce Europe”, “Igre bez granica”, “Uspješno učenje”, “Čaj s mlijekom”, “Filmske recenzije”, “Glazbene recenzije”, “Pogled iza pulta”, “Što (ne) čitati”, “Recenzije igara”, “Radim gotovo nikad, ili stalno, ovisi kako gledaš,..”

Tekstovi koje objavljujemo u magazinu, različitog su tipa – reportaže, istraživanja, ankete, intervjui, recenzije, blog i dr. Kroz magazin se obrađuju različita područja djelovanja i života mladih – mobilnost, društvo, obrazovanje, zabava, zdravlje, i sl.

Donatori: Grad Pula, istarska županija, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva

MAGAZIN ZA MLADE “3ska!!!” BROJ 3

Izašao: lipanj 2009. godine

Urednica: Tijana Vukić Stjelja

Novinarski tim: Ana Milovan, Ana Preveden, Ana Žužić, Danijel Šivinjski, Denis Sgagliardi, Hrvoje badurina, Ina Kihli, Lucija Mulalić, Maja Iskra, Monika Ivanović, Paolo Rajko.

Dizajner: Zvonimir Čačić

Objavljeni tekstovi: “Hoćemo studentski do mi menzu!”, “Novi mediji za nove ljude”, “Ulaskom u EU izgubit ćemo identitet?”, “Ina u zemlji fjordova”, “Kratka povijest pušenja”, “AB original”, “NE znači NE!”, “Protiv cijelog planeta”, “Profesionalnost”, “Recenzije Nintendo WII igara”, “15 najčitanijih knjiga za mladež”, “Nezadovoljstvo udruga u Rojcu raste”.

Tekstovi koje objavljujemo u magazinu, različitog su tipa – reportaže, istraživanja, ankete, intervjui, recenzije, blog i dr. Kroz magazin se obrađuju različita područja djelovanja i života mladih – mobilnost, društvo, obrazovanje, zabava, zdravlje, i sl.

Donatori: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva, Istarska županija

MAGAZIN ZA MLADE “3ska!!!” BROJ 4

Izašao: prosinac 2009. Godine

Urednica: Ana Žužić

Novinarski tim: Ana Žužić, Denis Sgagliardi, Ana Preveden, Daniel Balaban, Tina Vidulin, Matea Lacmanović, Mario Gigović, Ana Milovan, Paolo Rajko, Ina Kihli, Monika Ivanović, Hrvoje Badurina.

Dizajner: Zvonimir Čačić

Objavljeni tekstovi: “Sam ne možeš ništa, zajedno možemo sve!”, “Na potrebe mladih se mora odgovoriti”, “Multikulturalno okružje u Istri me oduševljava”, “Istarski gimnazijalci na Nacionalnom zasjedanju europskog parlamenta mladih Hrvatske”, “Priča jednog velikog-malog čovjeka”, “Vratite nam devedesete”, “Templari”, “Glazbene recenzije”, “Recenzije Nintendo WII igara”.

Tekstovi koje objavljujemo u magazinu, različitog su tipa – reportaže, istraživanja, ankete, intervjui, recenzije, blog i dr. Kroz magazin se obrađuju različita područja djelovanja i života mladih – mobilnost, društvo, obrazovanje, zabava, zdravlje, i sl.

Donatori: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva i Istarska županija

Distribucija i promocija

Magazin za mlade distribuiramo po svim srednjim školama Istarske županije te aktivnijim udrugama mladih i za mlade i info centrima diljem Hrvatske.

Promocija projektnih aktivnosti vršena je putem nastupa u medijima (na lokalnim radijskim i televizijskim postajama), slanjem redovitih obavijesti svim medijima o tijeku provođenja aktivnosti, koji su te informacije objavljivali (Glas Istre, www.ipress.hr, www.regionalexpress.hr, HRT - Radio Pula, Radio Giardini, TV Nova, TV Nit, i dr.)

→ PROGRAM PROFESIONALNE ORIJENTACIJE I MEĐUSEKTORSKE SURADNJE CENTARA ZA MLADE U PULI I ZADRU

Program profesionalne orijentacije provodili smo u partnerstvu s udrugom CINAZ iz Zadra. Pokrenut je školske godine 2006/2007, a financirali su ga Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Istarska županija te Grad Pula. Aktivnosti informiranja i održavanja radionica u sklopu programa odvijali su se paralelno u dva navedena grada.

Program je pokrenut s ciljem povećanja kvalitete usluga profesionalnog informiranja te podizanja razine profesionalnog informiranja na višu razinu primjenjivosti i dostupnosti. Utjecaj i prepoznatljivost ostvarili smo tako što smo učenicima i njihovim roditeljima:

- pružili na jednom mjestu sve relevantne informacije važne za profesionalni izbor
- pomagali da razumiju što je profesionalni razvoj
- pomagali da uoče važnost aktivnog planiranja vlastite budućnosti
- upoznali sa svijetom rada i omogućili da razmotre osobine različitih zanimanja
- pomagali da razumiju da planiranje i priprema za budućnost počinje već sada
- pomagali da prihvate da je profesionalni razvoj proces koji traje cijeli život.

U sklopu programa profesionalne orijentacije, u Centru za mlade Pula u 2009. djelovala je služba informiranja sa sljedećim radnim vremenom:

- 17.03.2009. 13:00 do 16:00
- 19.03.2009. 13:00 do 16:00
- 24.03.2009. 13:00 do 16:00
- 26.03.2009. 13:00 do 16:00
- 30.03.2009. 14:00 do 17:00

U službi informiranja informacije je zatražilo 10 mladih osoba, većim djelom srednjoškolci završnih razreda te su ih zanimali uvjeti upisa na željene fakultete.

Radionice profesionalnog razvoja održane su u sljedećim osnovnim školama:

- OŠ Veruda od 18. ožujka do 27. ožujka 2009. ukupno 23 učenika
- OŠ Savičenta od 20. travnja do 08. svibnja 2009. ukupno 14 učenika
- OŠ Juršići od 22. travnja do 20. svibnja 2009. ukupno 10 učenika

Učenici sedmih i osmih razreda osnovnih škola prošli su radionice sljedećeg sadržaja:

- Kako mi ide? Učenici su uvidjeli kako njihov školski uspjeh utječe na njihovo daljnje obrazovanje i odabir zanimanja.
- Moje slobodno vrijeme: Učenici su istražili kako hobiji i slobodne aktivnosti mogu pridonijeti planiranju karijere i zadovoljstvu životom.
- Obiteljske veze: Učenici su nabrojali zanimanja kojima su se bavili članovi njihove šire obitelji i iskoristili tu informaciju kako bi izvukli zaključak o tome kako obitelj utječe na život i profesionalne odluke.

- Život je slagalica: Učenici su proučili četiri povezane životne uloge ključne za razumijevanje pojma karijere.
- Kakva je razlika?: Učenici su upoznavanjem poslova kojima se bave ljudi u njihovoj regiji zaključili o razlici između zanimanja i područja djelatnosti.
- Kamo idem? Učenici su zamislili idealan život.
- Kako se školovati? Učenici su saznali koje ih škole pripremaju za različita zanimanja.
- Gledanje izloga: Učenici su saznali kakvo im je obrazovanje potrebno da bi ostvarili svoje profesionalne želje.
- Prikaži se u najboljem svjetlu: Ova vježba omogućuje učenicima da upoznaju intervju te vještine ponašanja i komunikacije koje se vrednuju u radnim situacijama.
- Stvaranje mreže: Učenici su upoznali važnost izgrađivanja profesionalnih veza koje im mogu pomoći u izgrađivanju karijere.

Iz evaluacijskih listića, koji su ispunjeni nakon održanih radionica, uočili smo zadovoljstvo mladih temama, ali i metodama koje smo koristili za pripremu neformalne edukacije za mlade. Slijede dojmovi:

- svidjelo mi se što smo voditeljicu u bilo kojem trenu mogli pitati što želimo i uvijek nam je bila spremna izaći u susret
- svidjele su mi se vježbe i igre koje smo radili, kreativnost i ambicioznost voditeljice
- svidjele su mi se rasprave, komunikativnost
- itd,...

→ BOLJE SPRIJEČITI NEGO LIJEČITI

Projekt "Bolje spriječiti nego liječiti" završio je krajem 2009. godine, nakon točno tri godine uspješnog provođenja. Pokrenut je s ciljem informiranja mladih prije svega, kako bi oni razvili svijest o problemima i posljedicama koje ovisnost nosi. Kako bi se to ostvarilo važno je kod njih najprije potaknuti mlade da stvore vlastiti stav u odnosu na problem ovisnosti.

Informativno-savjetodavne aktivnosti

SAVJETOVANJE "IMAM PRAVO NA DRUGAČIJE MIŠLJENJE"

Vrijeme održavanja termina savjetovanja: 16. i 20. listopada 2009. godine, 04. i 06. studenoga 2009. godine., od 15:00 do 17:30 sati.

Voditeljica: psihol. Ingrid Šuran

Broj polaznika: 30 polaznika

Korisnici su iskoristili ove termine savjetovanja, uz stručnu superviziju psihologinje Ingrid Šuran, kako bi u intimnom okruženju uz potpunu privatnost, razmijenili svoja stajališta i razmišljanja, ali i nedoumice, iskustva, brige i strahove vezane uz pitanje ovisnosti. Najčešće su razgovarali o narušenim obiteljskim i društvenim odnosima u obiteljima ovisnika, ali i o zdravstvenim posljedicama, razlici između psihičke i fizičke ovisnosti i sl.

Komentari nekoliko sudionika:

- *...sve u svemu kul...*
- *...voditeljica je jako otvorena i pristupačna...*
- *...nisam se osjećao neugodno pričajući o osobnim problemima...*
- *...mislila sam da je sve stvar psihe, sada znam da nije tako jednostavno...*

RADIONICE "BRANIM SVOJ STAV"

Vrijeme održavanja: 30. listopada 2009. godine i 30. studenoga 2009. godine, od 15:00 do 17:30 sati.

Voditeljica: psihol. Ingrid Šuran

Broj polaznika: 30 polaznika

Korisnici su aktivno sudjelovali na radionicama, gdje su se, nakon dijeljenja u grupe prema svojim stavovima po pitanju ovisnosti, trebali argumentirano boriti za svoj stav. Sudionici su podijeljeni u tri skupine prema svojim stavovima pa smo tako imali one koji osuđuju ovisnike, one koji ih ne osuđuju nego ih razumiju te one koji su prema tom pitanju indiferentni. Na taj su način sudjelovali u višesatnoj konstruktivnoj raspravi sa svojim vršnjacima, o jednoj vrlo ozbiljnoj temi – na slobodan način, a uz stručno vodstvo psihologinje Ingrid Šuran. Prema evaluacijskim listićima koje su korisnici ispunili nakon radionice, pokazalo se kako se njih gotovo polovica nije nikada susrela s većinom informacija iznesenih za vrijeme trajanja radionica.

Komentari nekoliko sudionika:

- ...mislila sam da moji vršnjaci nisu toliko konzervativni...
- ...naučila sam puno novih stvari...
- ...promijenio sam mišljenje o ovisnicima, sada znam da nije sve tako kako se nama izvana čini...
- ...obično ovisnike smatramo propalicama, ali ovisnost se događa i pametnim i uspješnima...
- ...Šta toliko ovisnika o alkoholu i drogama imamo u Hrvatskoj?!...

Korisnici: Uglavnom su to bili mladi ljudi, srednjoškolci, s područja cijele Istarske županije, u dobi od 15 do 18 godina. To što su grupe bile dobno raznolike, a mladi ljudi su bili različitih stupnjeva i vrsta obrazovanja, znatno je doprinijelo kvalitetnoj raspravi i razmjeni različitijih vrsta razmišljanja.

BROŠURA "AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU – KLJUČ PREVENCIJE OVISNOSTI"

Vrijeme: objavljena u prosincu 2009. godine

Autori: Ana Žužić, Ana Preveden i Ana Milovan

Nakon uspješno provedenih brojnih radionica sa srednjoškolcima u Centru za mlade Pula, kroz projekt za prevenciju ovisnosti "Bolje spriječiti nego liječiti" nastala je brošura "Aktivno sudjelovanje mladih u društvu – ključ prevencije ovisnosti". Kroz radionice smo velikom broju mladih ljudi ostavili prostor za razmjenu njihovih različitih razmišljanja i stavova, konstruktivnu raspravu i dijalog na temu ovisnosti. Kako bismo zaokružili projekt i saželi sve komentare i prijedloge sudionika radionica, odlučili smo izdati brošuru koja za svrhu ima potaknuti mlade na razmišljanje i pomoći im da se opredijele za zdrav i aktivan životni stil.

Sadržaj: Na početku smo pojasnili zbog čega smo se odlučili tiskati ovu brošuru te što uopće znači "aktivno sudjelovanje mladih u društvu". nakon toga smo ukratko predložili zašto, kako i tko sve može doprinijeti aktivnom sudjelovanju mladih u društvu (svaki pojedinac, obitelj, kolege, prijatelji, lokalna zajednica, donositelji odluka, poslovni sector, donatori, mediji. Nakon toga smo intervjuirali troje mladih, aktivnih i uspješnih volontera, koji su s nama podijelili neke svoje razloge zbog kojih volontiraju i koje su prednosti i koristi aktivnog sudjelovanja mladih u lokalnoj zajednici. Umjesto zaključka, govori se o mladima kao pokretačkoj snazi zajednice, a u brošuri je djelomično objavljen i "Pozicijski dokument Mreže mladih Hrvatske o problemu ovisnosti i zloporabe sredstava ovisnosti".

SUDJELOVANJE NA JAVNOJ TRIBINI: "SLOBODNI I NE-OVISNI?"

Vrijeme i mjesto održavanja: 16. studenoga 2009. s početkom u 17:30, multimedijalni centar "Student", Pula

Organizatori: Obiteljski centar Istarske županije i Služba za prevenciju ovisnosti Grada Pule, a u suradnji s Centrom za mlade Pula, u ime kojih su prezentaciju održale Ana Žužić (voditeljica Centra za mlade Pula) i Ana Milovan (volonterka u Centru za mlade Pula).

Tribina je organizirana povodom obilježavanja Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti. Cilj tribine je bio potaknuti na raspravu i eventualno dati odgovore na pitanja koji su to kvalitetni načini prevencije ovisnosti i kako aktivno sudjelovanje mladih u društvu može doprinijeti odabiru zdravog načina života mladih.

Distribucija brošure i promocija projektnih aktivnosti:

Brošuru smo distribuirali po svim srednjim školama Istarske županije te aktivnijim udrugama mladih i za mlade i info centrima diljem Hrvatske.

Promocija projektnih aktivnosti vršena je putem nastupa u medijima (na lokalnim radijskim i televizijskim postajama), slanjem redovitih obavijesti svim medijima o tijeku provođenja aktivnosti, koji su te informacije objavljivali (Glas Istre, www.ipress.hr, www.regionalexpress.hr, HRT - Radio Pula, Radio Giardini, TV Nova, TV Nit, i dr.) Osim toga, tiskano je i po Puli polijepljeno 250 plakata koji najavljuju radionice i savjetovanje u Centru za mlade Pula, a održano je i desetak prezentacija po srednjim školama u gradu.

Donatori: Grad Pula, Istarska županija, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

→ BHV EDUKACIJA – prezentacija work and travel programa

Voditeljica: Tanja Terlević, lokalni koordinator za Work & travel programe BHV education-a za Istarsku županiju

Mjesto: Centar za mlade Pula je pogodna lokacija zbog toga što je to jedno neutralno mjesto u centru grada u koje mogu doći svi mladi ljudi od 15 do 30 godina.

Vrijeme: 12. lipnja 2009., 16. srpnja 2009., 24. rujna 2009., 25. studenoga 2009., 16. prosinca 2009. godine

Teme:

1. predstavljanje Work & travel programa;
2. uvjeti sudjelovanja i prijave;
3. koje poslove rade studenti u programu?;
4. kako ću ja dobiti posao?;
5. troškovi programa;
6. smještaj u SAD-u;
7. kako ću zarađivati u Work & travel program?;
8. jamstva i osiguranje.

Korisnici: Na prezentacijama je tijekom 2009. godine sudjelovalo otprilike 60 mladih ljudi, pretežito ženskog spola, studenata, ali ipak najviše srednjoškolaca.

→ ZASJEDANJE EUROPSKOG PARLAMENTA MLADIH HRVATSKE U PULI

U razdoblju od 20. do 22. ožujka 2009. u Puli se održavalo 1. regionalno zasjedanje Europskog parlamenta mladih Hrvatske (EPMH). Ovom zasjedanju je prisustvovalo ukupno 90 sudionika, studenata i učenika srednjih škola iz Hrvatske i njihovih međunarodnih kolega iz Italije i Slovenije.

Ovo zasjedanje bilo je dio inicijative koja je obuhvaćala 3 zasjedanja tijekom 2009., posvećena 2009. kao Europskoj godini kreativnosti i inovativnosti. Predstavници Delegacije europske komisije RH te drugih međunarodnih i nacionalnih tijela svojim su prisustvom i izlaganjima pružili podršku radu mladih delegata. Ovakav oblik zasjedanja slijedi predložak rada u odborima Europskog parlamenta. Šest odbora mladih europarlamentaraca pripremilo je rezolucije o temama vezanima za ulogu kreativnosti i inovativnosti u razvoju i suradnji, tehnologiji i medijima, radu i socijalnoj politici, ekonomskim pitanjima i okolišu. Time su stvorili savjetodavne dokumente koji su proslijeđeni Europskom parlamentu i nadležnim nacionalnim tijelima.

Centar za mlade Pula je u ovom zasjedanju pomogla EPMH u smislu pružanja prostorne i tehničko-tehnološke podrške što znači da je Centar služio kao press centar sva tri dana zasjedanja, mladi parlamentarci su se služili našom opremom kako bi sve planirane aktivnosti bile što kvalitetnije provedene.

→ STUDIJSKI POSJET U CENTRU ZA MLADE PULA

Vrijeme: 19. studenoga 2009. godine, 11:00 – 17:00 sati

Dana 19. studenoga 2009. predstavnici udruga Pickup international i Carpe diem iz Karlovca te predstavnica Grada Karlovca Nikolina Pahanić, koja je stručna suradnica za mlade i udruge, došli su u posjet Centru za mlade u Puli kako bi se upoznali s izazovima s kojima se u našem radu susrećemo. Kako su nas i zamolili, održali smo im kratku prezentaciju o Info centrima za mlade općenito te prezentaciju o osnivanju i radu Centra za mlade u Puli. Nakon toga smo kroz razgovor međusobno razmijenili svoja iskustva.

Nakon toga smo ih odveli u Centar građanskih inicijativa Karlo Rojc, koji je dom za otprilike stotinu udruga. Kroz zgradu nas je proveo Moris Žiković, Upravitelj CGI Karlo Rojc. Ispričao nam je povijest same zgrade, priču o njezinoj namjeni kroz godine, priču o udrugama koje su u njoj obitavale te današnju situaciju, ponešto o komunikaciji Grada i udruga, i mnogim drugim aktualnostima vezanim uz stanje civilnog društva u Gradu Puli s naglaskom na financijsku situaciju.

Osim toga, organizirali smo i posjet pojedinim udrugama u Rojcu koje su predstavile svoje djelovanje i prostor u kojem se nalaze. Ugostile su nas udruga Metamedij, udruga Čarobnjakov šešir, Multimedijalni centar "Student" i udruga Suncokret.

Osim što smo mi podijelili svoja iskustva s predstavnicima karlovačkog Centra za mlade, njihov je posjet bio koristan jer smo upoznali jedan drugačiji način funkcioniranja i organizacije Centra za mlade te još jednom uvidjeli važnost uspostave kvalitetne komunikacije s predstavnicima grada u kojem se Centar nalazi.

PROJEKT 2: VIJEĆE MLADIH ISTARSKJE ŽUPANIJE

Projekt “Vijeće mladih Istarske županije” pokrenuli smo u partnerstvu s udrugama Metamedij i Mrežom mladih Hrvatske i to s ciljem umrežavanja i zajedničkog djelovanja organizacija mladih i za mlade na području Istarske županije kako bi se kreirala platforma temeljena na principima zajedništva te sustavne i transparente komunikacije između organizacija mladih i lokalne samouprave.

Umrežavanjem mladi mogu efikasnije utjecati na proces donošenja odluka i politika koje se prvenstveno tiču mladih; mogu povećati vidljivost i prepoznatljivost svojih aktivnosti u javnosti, bolje sagledati potrebe u zajednici te ih uvjerljivo predstaviti svim dionicima koji se bave mladima. Djelujući u zajedničkim okvirima, mladi će biti izloženi novim metodama i idejama, postati će svjesniji svoje pregovaračke moći spram lokalne vlasti te efikasnije zagovarati rješenja na potrebe mladih Istarske županije. Izgradnja dugoročnog partnerstva među mladima predstavlja preduvjet izgradnji institucionalnih mehanizama za razvoj lokalne politike za mlade.

Prvi korak k osvarivanju cilja projekta bila je organizacija *treninga pod nazivom “Jačanje kapaciteta organizacija mladih u Istarskoj županiji”*. Trening je održan od 08. do 11. listopada 2009. u Rapcu, a na njemu je prisustvovalo 14 predstavnika organizacija mladih i za mlade iz cijele Istarske županije. Uz vodstvo trenerskog tima Mreže mladih Hrvatske, tematski okviri treninga oslanjali su se na učenje i razmjenu informacija u slijedećim područjima:

- Politika za mlade – razvoj na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini
- Timski rad i suradnja – procesi umrežavanja
- Koalicija za stvaranje Vijeća mladih Istarske županije – koraci razvoja
- Izrada Manifesta o zajedničkom djelovanju

Ono što je trening grupa pokazala jest izniman potencijal iz razloga što su iskazali **jaku motivaciju za suradnjom**. Potencijal grupe ležao je i u činjenici što je tako raznolika. U njoj su se nalazili predstavnici udruga mladih, udruga za mlade, podmladaka političkih stranaka, vijeća učenika i drugih oblika organiziranja mladih koji imaju različite potrebe i različite interese, ali u momentu kada smo radili na definiranju zajedničkog cilja postignut je konsenzus. Isto tako, važno je što su se sudionici treninga međusobno uvažavali, uvidjeli su vrijednost djelovanja mladih u društvu te kretali od perspektive da mlade treba iskoristiti kao resurs, pokretačku snagu zajednice.

Zbog tog iznimnog potencijala već smo na treningu mogli osnovati **Koaliciju za Vijeće mladih Istarske županije**, započeti izradu Manifesta o zajedničkom djelovanju, koji je u svojoj finalnoj verziji zaživio kroz našu daljnju komunikaciju, te dogovorili javno predstavljanje kroz organizaciju javne tribine “Umrežavanje mladih kao čimbenik održivosti zajednice”. Također smo dogovorili model umrežavanja. Koalicija za Vijeće mladih Istarske županije želi osnovati mrežu organizacija te ju registrirati prema Zakonu o udrugama. Sukladno Zakonu, u Vijeću mladih formalno će biti članice samo organizacije koje su registrirane prema Zakonu o udrugama, a okupljaju mlade ili se bave mladima. Drugi oblici organiziranja mladih poput političkih pomladaka, učeničkih vijeća, gradskih vijeća i zadruga mladih koji se ne osnivaju po Zakonu o udrugama **pridružene su organizacije i s Vijećem osiguravaju partnerski odnos potpisivanjem sporazuma o partnerstvu**. Ovo omogućava **registriranje Vijeća** i provođenje projekata, šire suradničke platforme te lakše donošenje odluka. Mi smo prva Koalicija za Vijeće mladih u Hrvatskoj koja je odabrala ovakav način umrežavanja.

Koaliciju za Vijeće mladih Istarske županije čine:

UDRUGE MLADIH	UDRUGE MLADE	ZA POMLACI	OSTALI
ZUM, Pula	Metamedij, Pula	Klub mladih IDS	Vijeće učenika srednje

			škole Mate Blažine, Labin
Fobija, Umag	Ladonja, Pula	Forum mladih SDP	Gradsko Vijeće mladih Grada Labina
Klub studenata "Istarski klub", Rijeka	Casoni vecchi, Pula		
	Društvo distrofičara Istre, Pula		
	Agencija lokalne demokracije, Brtonigla		
	Gradsko društvo Crvenog križa Pula		

Vijeću mladih Istarske županije legitimitet i reprezentativnost u javnosti pružit će udruge mladih, stabilnost će mu osigurati udruge za mlade, diverzitet, političku moć i ravnopravnost predstavnici Vijeća učenika, Gradskih vijeća te pomlaci političkih stranaka.

Udruga ZUM preuzela je ulogu koordinatora svih daljnjih aktivnosti Koalicije za Vijeće mladih IŽ koja trenutno djeluje kao neformalna inicijativa. Do kraja 2009. godine učinili smo sljedeće:

1. kroz konstantnu komunikaciju i nakon treninga izradili smo Manifest o zajedničkom djelovanju
2. odradili smo tri zajednička sastanka (Brtonigla, Rovinj, Pula) na kojima smo planirali prvo zajedničko javno predstavljanje
3. organizirali i održali javnu tribinu "Umrežavanje mladih kao čimbenik održivosti zajednice" dana 18. prosinca 2009.

Javnu tribinu održali smo **dana 18. prosinca 2009.**, u prostorijama MC-a "Student", Gajeva 3 (bivša vojarna Karlo Rojc), u Puli. Cilj tribine bio je ukazati na važnost umrežavanja i razvoja suradničkog modela među organizacijama mladih i za mlade u zagovaranju standarda lokalne politike za mlade, kao i mobilizirati organizacije mladih i za mlade da se priključe osnivanju Vijeća mladih Istarske županije.

Izlagači i teme na javnoj tribini bili su:

- Uvodni govor: moderator tribine Nikola Pandurić, Mreža mladih Hrvatske
- Pozdrav predstavnice Istarske županije Desanke Sarvan, pročelnica Upravnog odjela za lokalnu i regionalnu samoupravu
- Budućnost mreža i njihovo financiranje iz perspektive donatora: Kristina Bulešić-Stanojević, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva
- Vijeće mladih Istarske županije – platforma za suradnju: Ana Žužić, udruga ZUM
- Predstavljanje "Manifesta o zajedničkom djelovanju": članovi Koalicije za Vijeće mladih Istarske županije (Ana Preveden, udruga Metamedij i Tonka Bajić, Klub mladih IDS)

Moderator Tribine: Nikola Pandurić, predsjednik Mreže mladih Hrvatske

Zaključci koji su donešeni bili su sljedeći:

1. Desanka Sarvan, pročelnica Upravnog odjela za regionalnu i lokalnu samoupravu Istarske županije, na javnoj tribini kao predstavnica Županije, prepoznala je važnost inicijative Koalicije za Vijeće mladih Istarske županije.
2. Obećano je kako će se u Upravnom odjelu za lokalnu i regionalnu samoupravu identificirati

- jedna osobu koja će biti zadužena za suradnju s mladima.
3. Tijekom rasprave, zaključilo se kako je potrebna edukacija za sve Savjete mladih i predstavnike JL(R)S-e.
  4. Ponuđena je suradnja od strane Zaklade za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva te Obiteljskog centra Istarske županije na području razvoja politike za mlade u Istarskoj županiji.
  5. Izrada Lokalnog (regionalnog) programa za mlade postavio se kao jedna od važnijih stvari na kojima će Vijeće mladih Istarske županije raditi, zajedno sa svim ostalim čimbenicima institucionalnog okvira politike za mlade Istarske županije.

U nastavku slijedi puni tekst dokumeta *Manifest o zajedničkom djelovanju*, kojim članice Koalicije izražavaju vrijednosti za koje se zalažu, standarde kojima teže te svoju predanost zajedničkoj suradnji na razvoju lokalne politike za mlade.

MANIFEST O ZAJEDNIČKOM DJELOVANJU

TKO SMO I ZAŠTO NASTUPAMO?

Mi smo mladi u dobi od 15 do 30 godina, aktivni u lokalnoj zajednici kroz formalni ili neformalni oblik angažmana, iz različitih područja djelovanja, a geografski pokrивamo područje Istarske županije.

Resurs smo zajednice u kojoj živimo, njezin najvitalniji i najfleksibilniji segment i potencijalno najkreativnija društvena snaga. Želimo da nam se osiguraju uvjeti za optimalan razvoj kako bi svojim znanjima i vještinama doprinijeli razvoju i održivosti društva.

Nastupamo umreženi, kao Koalicija za Vijeće mladih Istarske županije (u daljnjem tekstu: Koalicija) s namjerom da osnujemo organizaciju pod nazivom **Vijeće mladih Istarske županije** (u daljnjem tekstu: Vijeće). To će tijelo biti autonomno u donošenju odluka, s legitimitetom da predstavlja mlade prema svim dionicima, posebice prema lokalnim vlastima i lokalnoj administraciji. Kao registrirana mreža organizacija mladih i za mlade, bit ćemo platforma za provođenje zajedničkih aktivnosti kojima želimo razvijati i unaprjeđivati lokalnu politiku za mlade. Cilj nam je model institucionalnog okvira, u kojem se provodi politika za mlade Istarske županije, približiti modelima institucionalnih okvira zemalja Europske unije kojima težimo.

Umreženi, mi:

- ćemo bolje sagledati potrebe u zajednici;
- ćemo usuglasiti svoje stavove i nastupiti prema vlastima s jednim stavom čime imamo jaču pregovaračku moć;
- smo efikasniji u zagovaranju rješenja za potrebe mladih Istarske županije;
- povećavamo vidljivost i prepoznatljivost sektora mladih u javnosti.

KOJE PROBLEME UOČAVAMO?

Kako bi se naš potencijal mogao realizirati, nužan je odgovarajući društveni i politički prostor u kojem možemo aktivno djelovati, uz odgovarajući poticaj mladima za ulazak u taj prostor. Stoga je nužno ustrajati na promjeni javne svijesti o važnosti aktivnog sudjelovanja mladih u društvu te izgraditi dugoročno partnerstvo između vladinog i nevladinog sektora po pitanju mladih.

Analizirajući stanje sektora mladih na razini Županije, kao središnji problem uočili smo n eadekvatan i, prije svega, nesudionički model razvoja politike za mlade, koji se javlja zbog nedostatka kapaciteta, kako u samom sektoru mladih, tako i na institucionalnoj razini. Nedostatak se najbolje očituje u

nedovoljnoj educiranosti i informiranosti o kreiranju, provedbi i praćenju provedbe lokalne politike za mlade te nepostojanju kontinuirane, sustavne i transparentne komunikacije između organizacija mladih i jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLR(P)S).

NAČELA NAŠEGA DJELOVANJA

Suradnja među mladima predstavlja preduvjet razvoju lokalne politike za mlade te, kao takva je i preduvjet izgradnji institucionalnog okvira lokalne politike za mlade. Ključna načela našega zajedničkoga djelovanja su:

- a) **PARTNERSTVO** – savjesno i vidljivo djelovanje, preuzimanje i podjela odgovornosti članova Vijeća, a sve usmjereno razvoju institucionalnog okvira politike za mlade u Županiji te uspostavi i održavanju međusobnog odnosa povjerenja i suradnje. Osim razvijanja partnerstva među samim članovima Koalicije, a kasnije i Vijeća, ovo načelo podrazumijeva i razvoj partnerskog odnosa s predstavnicima svih sektora (civilni, poslovni i javni sektor).
- b) **DVOSMJERNA KOMUNIKACIJA** - organizacija članica Vijeća, članova/ica Vijeća s pridruženim članovima, komunikacija Koalicije, i kasnije Vijeća, s JLR(P)S i javnošću, koja mora biti otvorena/transparentna, konstantna, informativna i produktivna – dakle, poslužiti rješavanju problema, razvijanju novih ideja te razmjeni znanja i iskustava.
- c) **ODRŽIVOST** - razvijanje planova i programa djelovanja, koji će zadovoljavanjem standarda uspješnih politika za mlade EU, težiti dugoročnom rješavanju problema unutar sektora mladih u našoj lokalnoj zajednici.
- d) **TRANSPARENTNOST** - svim našim aktivnostima, projektima i programima upravljat ćemo na način da su uloge, zadaci, očekivani rezultati i resursi kojima raspolažemo svima jasni, pregledni i dostupni, kako članovima i članicama Vijeća, tako i široj javnosti.
- e) **FLEKSIBILNOST** – brzo i pravovremeno prilagođavat ćemo se utjecajima iz vanjskog okruženja, kako bi što kvalitetnije odgovorili na potrebe sektora mladih, koje se često mijenjaju u skladu s općim društvenim razvojem (ugl. tehnološkim).
- f) **INOVATIVNOST** - razvijat ćemo i nuditi nove metode i mehanizme rješavanja uočenih problema i potreba mladih u Županiji, a koje su u skladu s europskim standardima.
- g) **PARTICIPATIVNOST** - želimo sudjelovati u procesu donošenja odluka, biti sastavni dio procesa kreiranja, provedbe i praćenja javnih politika jer smatramo kako nema politike koja se direktno ili indirektno ne tiče mladih.
- h) **SOLIDARNOST** – ovim načelom izražavamo naše zauzimanje za prava mladih, ali i svih ostalih društvenih skupina.

ZA ŠTO SE ZALAŽEMO I KOJI SU NAŠI KORACI?

Izražavamo jasnu želju za sudjelovanjem i utjecanjem na odluke koje se donose u društvu, za djelovanje na neovisnoj osnovi, kroz mehanizme i strukture koje će osigurati punu socijalnu i političku uključenost mladih. Vodeći se načelom partnerstva, zajedno s donositeljima odluka, radit ćemo na premošćivanju jaza između želja mladih za izražavanjem vlastitih mišljenja i stavova te metoda i struktura koje im društvo nudi. Vjerujemo kako ćemo time dati svoj doprinos procesu demokratizacije, razvoju sudioničke demokracije i civilnog društva.

Ono za što ćemo se kroz svoje djelovanje zalagati jest poštivanje načela i standarda koji su u skladu s politikama za mlade zemalja EU, a koje na tom području imaju dugu tradiciju. Ti standardi kojima težimo podrazumijevaju:

- razvoj partnerstva i održavanje kontinuirane komunikacije između jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave i organizacija mladih;
- participativan i na istraživanjima utemeljen proces izrade regionalnog i lokalnih programa za mlade;

- jasna i kvalitetna provedba mjera za unparjeđenje kvalitete života mladih iz regionalnog odn. lokalnih programa (u smislu financiranja, odgovornosti, rokova i pokazatelja provedbe);
- vrednovanje provedbe regionalnog odn. lokalnih programa za mlade;
- osnaživanje pozicije mladih u procesu donošenja odluka (kroz djelovanje u savjetima mladih, centarima/klubovima mladih, mrežama organizacija mladih, pomlacima političkih stranaka, itd).

Članice Koalicije za Vijeće mladih Istarske županije

Realizacija ovog projekta financijski je podržana od Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva i Grada Pule.

PROJEKT 3: JAČANJE KAPACITETA MLADIH ZA PROCES OSMIŠLJANJA STRATEGIJE ODRŽIVOSTI U TURIZMU NA LOKALNOJ RAZINI

Udruga ZUM je u partnerstvu sa Sveučilištem Jurja Dobrile u Puli pokrenula projekt “**Jačanje kapaciteta mladih za proces osmišljanja strategije održivog turizma na lokalnom nivou**” s ciljem:

1. povećanja informiranost i svijesti mladih o konceptu održivog razvitka u području turizma;
2. razvijanja njihovih kompetencija za prepoznavanje principa održivosti u turizmu i njegovu implementaciju na stvarnom primjeru.

Projekt je bio namijenjen studentima Odjela za ekonomiju i turizam Dr. Mijo Mirković Pula. Studenti su budući akademski građani, pa je upravo kod njih, u procesu odgoja i obrazovanja, potrebno stvarati odgovoran odnos prema okolišu, a u skladu s održivim razvitkom. Projektne ciljeve realizirali smo putem organizacije obrazovnog ciklusa “Održivi turizam na lokalnoj razini” nakon čega smo studentima pružili mogućnost razvoja konkretnog projekta u području održivosti u turizmu te javno predstavljanje istog. Suradnjom između nositelja formalnog (u ovom konkretnom slučaju Sveučilište Jurja Dobrile u Puli) i neformalnog (udruge ZUM) obrazovanja željeli smo postići veću kvalitetu i produktivnost edukativnog sustava u kombinaciji s društvenim angažmanom mladih.

Obrazovni ciklus "Održivi turizam na lokalnoj razini" sastojao se iz četiri modula:

- 10. studenoga 2009. “Razvoj koncepcije održivog razvoja te mogućnosti primjene u različitim područjima djelovanja” (doc. dr. sc. Kristina Afrić Rakitovac)
- 17. studenoga 2009. “Okolišno-odgovorno upravljanje malim turističkim objektima u Istri” (Milena Radošević, Zelena Istra)
- 24. studenoga 2009. “Održivi turizam u 10 koraka” (mr. sc. Hrvoje Carić)
- 04. prosinca 2009. studijski posjet Gradu Rovinju, Općini Bale, ruralnoj kući za odmor “Arbalovija” Žminj te obiteljskom hotelu “Kaštel Pineta”, Sveti Martin.

Predavanje doc. dr. sc. Kristina Afrić Rakitovac pokrilo je sljedeće teme: pojmovno određenje i povijesni razvoj koncepcije održivog razvoja, značaj koncepcije na međunarodnoj razini (međunarodni sporazumi i organizacije, implementacija koncepcije održivog razvoja na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Na 2. je modulu predstavljena aktualna situacija u Istri po pitanju održivosti turizma u malim turističkim objektima temeljena na istraživanju provedenom u 2009. te su predstavljene aktivnosti na razvoju održivosti u Istri kroz projekt "Razvijanje Programa okolišno odgovornog upravljanja malim turističkim objektima u Hrvatskoj" financiranog od EU u 2009. Na trećem su modulu studenti imali priliku čuti o povezanosti samoostvarenja i kontinuiranog osobnog unapređenja te održivog razvoja i to

s aspekta turizma, okoliša i lokalne zajednice. Kako bi upoznali praktične primjere upotrebe koncepcije održivosti u različitim područjima djelovanja organizirali smo studijski posjet Gradu Rovinju, Općini Bale, ruralnoj kući za odmor “Arbalovija” Žminj te obiteljskom hotelu “Kaštel Pineta”, Sveti Martin. U Gradu Rovinju dočekali su nas gradonačelnik g. Giovanni Sponza, g. Marko Paliaga direktor Komunalnog servisa d.o.o., Rovinj te Odete Sapač, direktorica Turističke zajednice Grada Rovinja. predstavio Smjernice za strateški razvoj Grada Rovinja, a gđa. Odete Sapač govorila je o razvoju turizma koji se vodi po principu održivosti. Također, spomenute su mnoge nagrade koje je Rovinj osvojio. U Općini Bale dočekali su nas g. Plinnio Cuccurin i Ennio Malusa'. Oni su održali predavanje pod nazivom “Novi pristup vođenju lokalne samouprave” koji ima sljedeća osnovna polazišta:

- “GO LOCAL!” - sami građani se moraju aktivirati ukoliko žele promjene u svojoj zajednici;
- otkriti, osloboditi, oživjeti, koristiti lokalne resurse i potencijale;
- potaknuti i pokrenuti razvoj polazeći od posebnosti, vrijednosti (socio-ekonomskih, kulturnih, povijesnih, ljudskih) lokalne zajednice;
- uključivati građane i njihove udruge u pripremi i realizaciji razvojnih projekata.

Ono što je izrazito važno kod implementacije ovakvog pristupa jest ostvariti suradnju i aktivno sudjelovanje svih dionika u lokalnoj sredini, postizati konsenzus o najvažnijim pitanjima budućeg razvoja te osigurati transparentnost i otvorenost u radu. U obiteljskom hotelu “Kaštel Pineta” u Svetom Martinu dočekali su nas domaćini i organizatorica ovog dijela studijskog posjeta Milena Radošević iz Zelene Istre. Prvo je slijedila pauza za ručak, a nakon toga obilazak imanja. Imali smo priliku vidjeti bazen koji se izvrsno stapa s okolišem, pročišćivač otpadnih voda, zatim apartmane opremljene kompletno u prirodnom materijalu (drvo), štedne žarulje, vinski podrum s proizvodima koje obitelj sama proizvodi (vino, med, rakija, maslinovo ulje). Važno je napomenuti kako obitelj svu hranu u restoranu priprema sama, znači sami rade fuže, njoke, šugo, kupuju pšenicu, ali imaju mlin pa sami rade brašno. U principu, sva hrana je domaća, a ako nije iz njihove proizvodnje, onda je nabavljaju od renomiranih proizvođača koji također rade svoje proizvode.

U ruralnoj kući za odmor “Arbalovija”, Žminj mogli smo vidjeti kako su vlasnici stare dijelove namještaja iskoristili kao dio inventara za apartmane pa su tako npr. stara vrata prefarbali i iskoristili ih kao vrata od ormara, kosture od kreveta su sami izradili od drva, ostavili su stare pločice u apartmanima, itd. Vlasnici su napomenuli kako imaju popunjenost od 6 mjeseci u godini te da su time jako zadovoljni ukoliko uzmemo u obzir da apartmani kraj mora imati popunjenost od 2 mjeseca.

Putem evaluacijskih listića ispitali smo zadovoljstvo studenata obrazovnim ciklusom, a slijede neki od komenatara:

Predavanja

- Predavanjima sam zadovoljna jer smo napokon čuli neke primjere iz prakse i riječ stručnjaka iz područja održivog razvoja.
- Vrlo sam zadovoljna. Dobila sam puno novih saznanja koja su me potakla na daljnja razmišljanja.
- Nekima sam zadovoljan, nekima nisam, ali ukupno gledano sam zadovoljan.
- Na pitanje što je moglo biti bolje studenti u većini spominju da treba više govoriti o primjerima iz prakse.
- Studenti su zadovoljni logistikom i organizacijom predavanja u sklopu obrazovnog ciklusa.
- Preporuke za dalje; ideje za neke buduće projekte - obavezno uključivanje studenata u nove projekte; mislim da je potrebno što više ovakvih projekata; trebalo bi biti više konkretnih projekata gdje bi studenti mogli izravno naučiti o problemima i stvarima za koje se školuju.

Studijski posjet

- Najviše sam uživala u posjeti kući “Kaštel Pineta” i “Arbalovija” jer su me oduševile ideje uređenja i kako sve može lijepo izgledati i bez nekih materijala kao što je plastika i sl. ali i sama vizija odmora mi se sviđa – totalni bijeg od svakodnevnice i stresa.
- Najviše korisnim smatram dobivanje konkretnih informacija, odnosno razgledavanju objekata.
- Nema mjesta na kojem nisam uživala, ali je pred kraj postalo naporno zbog iscrpljenosti.

- Najviše cijenim volju i osviještenost ovih ljudi te načine na koji su ostvarili svoju viziju u smislu održivosti te kako su to prenijeli na svoje okruženje.
- Cijenim korisne informacije i gostoprimstvo ljudi koji su nas primili i dali sve od sebe da nam iskreno kažu kako posluju i djeluju.

Nakon obrazovnog ciklusa odabrana je mikrolokacija, Općina Žminj, za koju će studenti odraditi projekt pod nazivom “Razvoj održivosti u turizmu za Općinu Žminj”. Za potrebe razvoja projekta organiziran je posjet Općini te održan sastanak s relevantnim dionicima (načelnikom, predstavnikom turističke zajednice, predstavnicima najznačajnijih gospodarskih subjekata) na kojem su studenti dobili detaljnije informacije o stanju u gospodarstvu, turizmu, kulturi na području žminjštine. Nakon prikupljanja podataka, studenti su podijeljeni u četiri skupine te su, uz mentorstvo doc. dr. sc. Kristine Afrić Rakitovac započeli izradu projekta. Sastanci studenata i mentorice predviđeni su početkom 2010. kao i javno predstavljanje projekta.

PROJEKT 4: MLADI U AKCIJI – REGIONALNA KAMPANJA ZA OMLADINSKO PODUZETNIŠTVO I ZAPOŠLJAVANJE

U partnerstvu s Fondacijom za kreativni razvoj iz Sarajeva i Užičkim centrom za prava deteta iz Užica udruga ZUM je provela Regionalnu kampanju za poticanje poduzetništva i zapošljavanja mladih ljudi.

Cilj projekta je bio osnažiti efikasnu mrežu sastavljenu od 180 mladih ljudi iz Hrvatske, BiH i Srbije koji će zajednički zagovarati za uspostavljanje institucija vlasti i mehanizama čiji će zadatak biti da razviju Poduzetničke inkubatore za mlade kao mehanizme za jačanje poduzetništva mladih i smanjenje broja nezaposlenih mladih u ciljanoj regiji.

Na početku uspostavili smo suradnju s tri mlada aktivista s područja Istarske i Primorsko goranske županije. Mladi aktivisti Andrea Debeljuh (udruga Informo), Marin Krota (Klub Istarskih studenata Rijeka) te Ana Preveden (udruga Metamedij), uz koordinaciju udruge ZUM, imali su zadatak da na svom području djelovanja pronađu još 20 mladih koji žele raditi na projektu. Mladima smo objasnili tok projekta i kakvi će se angažmani od njih zahtijevati. Nakon okupljanja tima, mladi aktivisti sudjelovali su na 1. regionalnom okupljanju između mladih iz Srbije, Bosne i Hercegovine te Hrvatske, na kojem nam je predstavljeno što su to Poduzetnički inkubatori za mlade, na koji način se javno zagovara te na koji način moramo educirati mlade u našim lokalnim zajednicama. Nakon povratka s 1. regionalnog okupljanja Denis Sgagliardi, Marin Krota i Andrea Debeljuh su prezentirali način provedbe javnog zagovaranja, te zajedno sa 60 mladih usvojili znanje o poduzetničkim inkubatorima za mlade. Organizirali smo i prvu tiskovnu konferenciju kako bi kroz medije mogli upoznati širu javnost o projektu. Gostovali smo u emisiji „Moja Istra“ na Nezavisnoj Istarskoj televiziji i na radio emisiji o civilnom društvu na Radio Puli. Nakon pojavljivanja u medijima, na zahtjev Studentske udruge Pula koncept poduzetničkih inkubatora za mlade predstavljen je u prostorijama udruge u Puli za 40 studenata Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Nakon toga koncept poduzetničkih inkubatora je Denis Sgagliardi predstavio Savjetima mladih Grada Rovinja, Vodnjana, općine Funtane te jednoj grupi srednjoškolaca u dobi od 16 do 18 godina u Ekonomskoj školi u Puli. Na taj se način broj mladih koji podržavaju projekt i sudjeluju u njegovom radu povećao za 60 mladih ljudi. U projekt se ukupno uključilo 120 mladih ljudi s područja Istarske i Primorsko goranske županije, uz njih projekt podržavaju Udruga Informo iz Buja, Metamedij iz Pule, Klub Istarskih Studenata Rijeka, Studentska udruga Pula, Udruga Casoni Vecchi, Savjet Mladih općine Funtana, Savjet Mladih Grada Rovinja, Savjet Mladih Grada Vodnjana, Savjet Mladih Grada Labina.

Nakon održanog predstavljanja projekta mladim ljudima iz Istarske županije krenuli smo s predstavljanjem koncepta poduzetničkih inkubatora za mlade predstavnicima jedinice lokalne samouprave putem sastanaka. Na sastancima su mladi predstavnicima vlasti objasnili zašto su

poduzetnički inkubatori važni za mlade poduzetnike te kakve koristi imaju jedinice lokalne samouprave od istih. Održano je šest sastanaka u šest različitih gradova diljem Istarske županije. Sastanci su održani u slijedećim JLS-ima:

1. Grad Buzet 18.08.2009. godine. Na sastanku su sudjelovali Mr.sc.Valter Flego gradolnačelnik i Ing. Siniša Žulić dogradolnačelnik, projekt je predstavio Marin Krota. Predstavnici grada su rekli da kad se došlo na ideju da se poduzetnički inkubatori uvedu u Labinu i Puli, bili na edukaciji o inkubatorima, te njihivom značaju za lokalno poduzetništvo te zapošljavanje. Prije nego li se išlo na inicijativu da se takav jedan inkubator otvori u Buzetu, provedena je jedna opsežna anketa na području grada Buzeta. Kako navode prestavnici zainteresiranost je bila jako loša, tj. samo se jedna osoba javila da je zainteresirana. Gradske vlasti su zaključile da bi bilo bolje uvest neko kratko stručno usavršavanje te ciljano usmjeriti i educirati ljude.
2. Grad Vodnjan 20.07.2009. godine. Na sastanku su prisustvovali Gradonačelnik Klaudio Vitasović, Pročelnik Upravnog odjela za komunalni sustav, prostorno uređenje i imovinske poslove Damir Janko, Pročelnica odjela za financije i proračun, društvene djelatnosti i opću upravu Nada Aleksić. Projekt je predstavio Denis Sgagliardi. Predstavnici vlasti su u samom početku objasnili da je Grad Vodnjan već osnovao poduzetnički inkubator te da je isti nedavno počeo sa svojim radom. U poduzetničkom inkubatoru postoje 4 ureda veličine 13 – 15 metara kvadratnih. Do dana sastanka u poduzetničkom inkubatoru djeluje jedan obrt koji zapošljava dvoje ljudi. Poduzetnički inkubator u Gradu Vodnjanu nije namijenjen samo mladim poduzetnicima već poduzetnicima početnicima, predstavnici vlasti su naglasili da su mladi ljudi putem natječaja imali prednost.
3. Grad Rovinj 15.07.2009. godine. Na sastanku su prisustvovali Gradonačelnik Giovanni Sponza a projekt su predstavili Tonka Bajić i Denis Sgagliardi. Gradonačelnik je rekao da u Rovinju imaju poduzetnički inkubator za poduzetnike početnike te da je isti počeo sa radom u prosincu 2008. godine. Reкао je da mladi poduzetnici putem natječaja imaju prednost. Gradonačelnik je pohvalio takvu inicijativu mladih, te je rekao da mu se najviše sviđa suradnja mladi ljudi iz triju država bivše države, jer su mladi ti koji će uspostaviti dobre odnose između država.
4. Grad Labin 06.07.2009. godine. Sastanku su prisustvovali Gradonačelnik Tulio Demetlika a projekt predstavila Iva Vlačić. Grad Labin je također već osnovao poduzetnički inkubator koji je počeo sa djelovanjem sredinom 2008. godine. Poduzetnički inkubator je namijenjen poduzetnicima početnicima a putem natječaja mladi poduzetnici imaju prednost.
5. Istarska Razvojna Agencija (IDA) i Pulski centar za poduzetništvo (PCP) 15.06.2009. Na sastanku su prisustvovali Tamara Kiršić (IDA) i Maja Šarić Diković (PCP). Projekt je predstavio Denis Sgagliardi. IDA je nositelj projekta poduzetničkog inkubatora koji je osnovala Istarska županija u partnerstvu sa Gradom Pulom. Poduzetnički inkubator IDA-e djeluje od 2005. godine i do sada je kroz inkubator prošlo 10 poduzetnika. PCP koristi jedan od ureda u poduzetničkom inkubatoru, i bave se kreditiranjem poduzetnika, edukacijom i usavršavanjem istih. Predstavnica ovih institucija se sviđa projekt O.P.I. Te su na kraju sastanka izrazili želju da nakon mjeseca rujna održimo zajednički sastanak te da krenemo u razradu takvog projekta.

Ulične akcije

U sklopu uličnih akcija mladi su podijelili 1200 letaka u tri grada Istarske županije u istom danu. Letke smo dijelili u Buzetu, Rovinju i Puli. 20.06.2009. u akciji je sudjelovalo 15 mladih.

Okrugli stol

Okrugli stol smo održali 18.09.2009. godine u vremenu od 16,00 do 18,00 sati. Na okruglom stolu su sudijelovali slijedeći predstavnici JLS-a i mladi: Josip Zidarić pročelnik odjela za održivi razvoj Istarske županije, Damir Janko Pročelnik Upravnog odjela za komunalni sustav, prostorno uređenje i

imovinske poslove Grada Vodnjana, Siniša Žulić dogradonačelnik Grada Buzeta i Darko Lorencin predsjednik Istarske razvojne agencije, Vedran Ivančić, predsjednik Istarske Studentske unije, Roberto Karlič predsjednik studentskog multimedijalnog centra, Ana Žužić voditeljica Centra za mlade Pula, Andrea Debeljuh predsjednik udruge Informo, Marin Krota predsjednik kluba Istarskih studenata iz Rijeke, Ana Preveden članica udruge Metamedij te Denis Sgagliardi kao organizator i predsjednik udruge ZUM. Na okruglom stolu smo došli do zajedničkog zaključka da su poduzetnički inkubatori jako vrijedna i poželjna rješenja za poticanje poduzetništva mladih ljudi. Predstavnik županije je rekao da bi bilo dobro mladima u centru Pule dodijeliti jednu zgradu u kojoj bi se mogle odvijati takve aktivnosti.

Regionalni okrugli stol

Na regionalnom okruglom stolu su sudjelovali predstavnici ZUM-a, Kluba studenata «Istarski klub» Rijeka, udruge Casoni Vecchi. Zajedno s našim iz Republike Srbije i Bosne i Hercegovine svatko je predstavio tijek projekta u svojim državama te probleme i prednosti s kojima smo se susretali.

PROJEKT 5: ISTRIA COMMUNICATING EUROPE (ICE)

U sklopu projekta ICE održali smo pet radionica za mlade na temu „aktivizam i volonterstvo mladih“. Radionice smo održali u srednjim školama u Bujama, Pazinu, dvije srednje škole u Puli i u Istarskoj razvojnoj agenciji. U svakoj od navedenih škola smo održali po tri radionice na kojima je sudjelovalo po 40 učenika/ca. Cilj radionica je bio upoznati mlade ljude sa pojmovima Aktivizam i volonterstvo. Mladima smo prezentirali razlike aktivizma i volonterstva u republici Hrvatskoj i Europi, pojasnili smo zakon o volonterstvu RH te Europsku volontersku službu.

U sklopu projekta ICE smo još organizirali studijsko putovanje u Italiju koje je bilo namjenjeno učenicima/cama srednjih škola i mladim aktivistima i volonterima iz Istarske županije. Cilj studijskog putovanja je da se mladi iz Istarske županije upoznaju sa radom Centara za mlade u Italiji, radom organizacija civilnog društva mladih i za mlade te da se upoznaju s politikom za mlade na lokalnoj i nacionalnoj razini u republici Italiji. U sklopu studijskog posjeta posijetili smo tri talijanska grada u regiji Friuli Venezia Giulia i to Padovu, Vicenzu i Trehne. U svakom gradu imaju po jedan multifunkcijski centar za mlade koji su veličine cca. 300m² pa i više, koji su na usluzi svim mladima iz tog grada kojima je potreban prostor za raznorazne aktivnosti kao što su održavanje radionica, izložba, video projekcija, raznih sastanaka itd. Uz multifunkcijske centre za mlade svaki grad ima više info centara za mlade (Infogiovani) u kojima mladi mogu besplatno koristiti računala, internet, posuđivati knjige, te dobiti niz informacija o raznim sveučilištima iz cijeloga svijeta te informacije o raznim događanjima u gradu. U Vicenzi i Padovi imaju po deset infocentara za mlade.

Još smo sudjelovali u organizaciji i provedbi završne konferencije na kojoj smo predstavili sve aktivnosti i rezultate projekta. Na završnoj konferenciji je prisustvovalo cca. 200 osoba iz raznih srednjih škola, fakulteta, iz relevantnih institucija i ustanova.

ČLANSTVO U NACIONALNIM MREŽAMA

Udruga ZUM članica je Mreže mladih Hrvatske. Predsjednik udruge Denis Sgagliardi, predsjednik je Nadzornog odbora Mreže. Kao predsjednik Nadzornog odbora Mreže koordinirao je rad samog Nadzornog odbora, sudjelovao na četiri sastanka Upravnog odbora, sudjelovao je u izradi strateškog plana Mreže, te je u listopadu 2009. izvršio pregled finacijskog poslovanja Mreže. Zbog osnivanja Savjeta mladih u općini Baškoj, na inicijativu načelnika općine Baška dipl. oec. Toni Juran održao je sastanak s mladima iz iste Općine dana 06. Studenoga 2009. godine. Na sastanku je detaljno analiziran Zakon o savjetima mladih.

PROFESIONALNI RAZVOJ DJELATNIKA, VOLONTERA I ČLANOVA UDRUGE

RADIONICA: IZRADA PRORAČUNA

Organizator i izvoditelj: SMART, Rijeka

Datum i mjesto: 18. lipnja 2009., 09:00 – 16:00, Pula

Sadržaj radionice usmjeren je na pružanje znanja i vještina iz područja izrade proračuna te uključuje sljedeće teme:

- definicija i svrha proračuna
- elementi svakog proračuna
- izrada godišnjeg proračuna.

Osim teorijskog dijela, u kojem smo prošli pojam proračuna, zašto ga izrađujemo, proračunski ciklus, vrste proračuna i moguće izvore financiranja – u radioničkom smo dijelu radili na godišnjem proračunu organizacije "Novi svijet", gdje smo trebali predvidjeti sve moguće troškove te organizacije, nakon što smo dobili uvid u projekte koje će tu godinu provoditi.

RADIONICA: NAMICANJE SREDSTAVA

Organizator i izvoditelj: SMART, Rijeka

Datum i mjesto: 14. travnja 2009., Pazin

Sadržaj radionice bio je usmjeren na pružanje znanja i vještina iz područja prikupljanja sredstava, a uključivao je sljedeće teme:

- Što je prikupljanje sredstava
- Ciklus prikupljanja sredstava
- Vještine potrebne za prikupljanje sredstava
- Mogući izvori prikupljanja sredstava.

TRENING ZA DJELATNIKE I VOLONTERE INFO-CENTARA ZA MLADE

Datum i mjesto: 27. - 29. travnja 2009., Pirovac

Organizator i izvoditelj: PRONI, Osijek

Trenerice: Irena Mikulić, Sanja Vuković-Čović

Cilj treninga, koji se održao u Trening centru Pirovac, bio je prenijeti stečena znanja iz Europe, koje su treneri PRONI Centra dobili na ranije održanom treningu za trenere, održanog u Regionalnom informativnom centru za mlade u Osijeku. Što je važno u informiranju i savjetovanju mladih, suradnja s relevantnim dionicima, poželjne osobnosti i vještine informativnih djelatnika, te pristup i komunikacija u radu s mladima, neke su od tema koje su se obradile na treningu.

RADIONICA – SUSTAV OSIGURANJA KVALITETE SOKNO

Organizator: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Izvoditelj: SMART, Rijeka

Datum i mjesto: 25. studenoga 2009., 09:00 – 16:30h, u prostorijama Amnesty Internationala u Zagrebu

Cilj je ove radionice bio razviti razumijevanje o važnosti uvođenja sustava kvalitete u organizacije civilnoga društva, upoznati se sa SOKNO-om i procesom samoprocjene kvalitete djelovanja u vlastitoj

organizaciji, te razmotriti mogućnosti uspješne provedbe SOKNO-a na temelju operativnog plana uvođenja sustava kvalitete u organizaciju.

Na radionici smo prošli sljedeće teme:

- Što je sustav osiguranja kvalitete SOKNO?
- Kako započeti s primjenom osiguranja kvalitete?
- Kome je namijenjen i zašto?
- Postupak samoprocjene – vježba na tabeli za samoprocjenu
- Kako znamo "Koliko nam dobro ide"? - vježba prema tabeli "Razine postignuća" za svako od trinaest područja djelovanja
- Traženje dokaza za rezultate naše samoprocjene - traženje dokaza prema tabeli "Mogući dokazi"
- Tri razine sustava osiguranja kvalitete
- Kako napraviti plan djelovanja?
- Trinaest područja kvalitete.

POLITIKA ZA MLADE – OBRAZOVNI CIKLUS (veljača, srpanj, rujan 2009.)

Prvi modul: Razvoj nacionalne i lokalnih politika za mlade

Rijeka, 09. - 11. travnja 2009.

Voditelji: Nikola Buković i Emina Bužinkić

Program treninga upoznao je sudionike/ice s kontekstom politike za mlade, institucionalnom arenom i specifičnostima politike za mlade. Tijekom treninga izrađen je position paper o suradnji sektora mladih i institucija vlasti koji je nakon toga prezentiran u javnosti.

Drugi modul: „Politika za mlade i europski standardi – europski izazovi za RH“

Višnica, 09.-11. srpanj, 2009.

Voditelji: Ante Martić i Aleksandar Jovanović

Tu smo se imali prilike upoznati sa značajnijim akterima u polju politike za mlade na europskoj sceni, a poseban je naglasak stavljen na Europsku uniju, točnije Directorate General for Education and Culture, zatim Vijeće Europe, konkretnije Directorate of Youth and Sport (unutar istog su posebno detaljno predstavljeni Joint Council i Programming Committee) te konačno Europski forum mladih, kao organizacija koja okuplja najveći broj organiziranih mladih u Europi, a čiji je MMH član. Također se radilo s ključnim dokumentima koji definiraju položaj mladih na europskoj razini te su predstavljeni primjeri dobre prakse politika za mlade u više europskih zemlja, ali je dan osvrt i na stanje u regiji.

Posljednjeg dana treninga sudionici/ce su za zadatak imali povezati lokalnu i nacionalnu razinu s prezentiranom europskom scenom, analizirajući kako svakog od predstavljenih europskih aktera mogu iskoristiti za zagovaranje pozitivnih promjena u svojim zajednicama.

Treći modul: Javno zagovaranje

Zadar, 30. 09. - 03. 10. 2009.

Voditelji: Sandra Benčić i Gordan Bosanac

Na ovom se treningu težio osnaživanju naš sudionika u poznavanju instrumenata javnog zagovaranja koji će nam omogućiti upotrebu znanja i vještina stečenih na prva dva modula u svojim zajednicama. Prošli smo sve faze javno-zagovaračkog procesa, od definiranja problema pa do monitoringa i vrednovanja postignutog rješenja. Osim toga, kao aktivni sudionici/e brojnih javno-zagovaračkih

procesa, voditelj/ica su nas detaljno uputili u neke od uspješnih primjera javnog zagovaranja pokrenutih od strane organizacija civilnog društva u RH. Tako su u sklopu treninga obrađeni primjeri zagovaranja donošenja Nacionalnog programa djelovanja za mlade, Zakona o savjetima mladih, Zakona o istospolnim zajednicama, kampanje: "NATO na referendum"... Također, kroz rad u grupama smo izradili pozicijski dokument koji će nakon dorade postati službeni dokument Mreže mladih Hrvatske, a tiče se javnog zagovaranja kao instrumenta poboljšanja standarda lokalne politike za mlade.

Obrazovni ciklus je kompletiran predstavljanjem publikacije "Politika za mlade - hrvatska i europska prksa", u kojoj su se, između ostaloga našle i najkvalitetnije analize lokalnih politika za mlade u RH, koje su izradili sami sudionici treninga. Ana Preveden, djelatnica ZUM-a analizirala je institucionalni okvir politike za mlade Istarske županije.

GRAĐANSKA PANEL RASPRAVA -AKTIVIZAM MLADIH U ISTRI NA PUTU KA EUROPI

Vrijeme: 03. lipnja 2009.

Mjesto: Spomen-dom, Pazin

Građanska panel rasprava je organizirana u sklopu projekta All4EU Istarske županije i njezinih partnera i suradnika: Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja CD, udrugom Agencija Lokalne Demokracije (ALDA) iz Strasbourga te ostalim suradnicima iz Bugarske, Danske, Italije, Malte i Slovačke. Tema je bila „Aktivizam mladih u Istri na putu ka Europi“. Na samoj raspravi sudjelovalo je 40 predstavnika organizacija civilnog društva i JLS-a. S nazočnima su svoja iskustva podjelila tri aktivatora koja su sudjelovala na studijskom putovanju u Strasbourgu- Ružica Mitrović Maurović, Ranka Šepić i Andrea Manzin.

Glavni cilj građanske rasprave je bio čuti i zabilježiti razmišljanje građana o nekim ključnim europskim izazovima vezanima za budućnost mladih, fokusirajući se uglavnom na aktivno europsko građanstvo te poticanje „bottom up pristupa kako bi se omogućilo građanima da izraze svoje stavove.

PRVI INFO DANI U SKLOPU PROJEKTA ALL4EU ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Vrijeme: 18. rujna 2009., petak

Mjesto: prostorije IDA-e, Pula

Info dani su zamišljeni u vidu informiranja interesnih skupina o provedenim aktivnostima unutar ovog projekta, s naglaskom na značaj građanskih panel rasprava kao metodologije Europske Komisije za razvoj sudjelovanja građana. Na Info danu su predstavljeni zaključci pazinske panel rasprave *Aktivizam mladih u Istri na putu ka EU* i iskustva s Međunarodnog susreta građanskih aktivatora u Sofiji. Otvorila se diskusija o mogućim temama i načinu aktivnijeg uključivanja mladih u lokalne i transnacionalne procese donošenja odluka, s posebnim naglaskom na europske politike.